

Клімова А.М., студентка 1 курсу
факультету № 2 НАВС *Науковий
керівник* : Мозоль. Н.І., кандидат
юридичних наук, доцент

Класифікація підзаконних актів України: особливості, реалії та перспектива

Правове регулювання сьогодні набуває значення провідної форми державного управління. Але норми права, що приймаються суб'єктами виконавчо-розпорядчих повноважень, тільки тоді можуть бути основою правомірної поведінки громадян і організацій, коли вони відповідають положенням Конституції та законів України. Тому особливого значення в сучасних умовах набувають проблеми досягнення законності змісту підзаконних нормативно-правових актів, які видаються передусім органами виконавчої влади з метою реалізації законів, виконання ними державно-управлінських завдань. Підзаконний акт володіє необхідною юридичною

силою, правда його юридична сила не має такої ж загальності і верховенства, як це властиво законам.

Науковці зазначають, що до підзаконних нормативно-правових актів в Україні відносять Укази Президента України; постанови Президії Верховної Ради України; постанови Кабінету Міністрів України; інструкції, розпорядження і накази міністерств, державних фондів і відомств України; розпорядження глав обласних та районних державних адміністрацій; рішення виконавчих місцевих Рад народних депутатів; нормативні накази та інструкції адміністрації підприємств, установ, організацій.

Підзаконні нормативно-правові акти є різновидом нормативно-правових актів, що видаються повноважними органами публічного управління на основі та на виконання положень законів, у відповідності із ними, для їх подальшої конкретизації та розвитку.

Слід зазначити, що основними прийомами юридичної техніки, які можна використовувати для досягнення законності в положеннях підзаконних актів, є: застосування такої ж юридичної термінології, як і в законах; запровадження уніфікованих юридичних конструкцій; врахування при підготовці проектів підзаконних актів, аргументів та обставин; надання підзаконному нормативно-правовому акту форми, що передбачена у Конституції та законах України [1, с. 17].

Право підзаконної правотворчості має Верховна Рада України (ст.135), голови місцевих державних адміністрацій (ст.118), органи місцевого самоврядування та їх посадові особи (статті 143, 144) [2].

Також неодмінно маємо погодитись, що дія подзаконного акту у просторі залежить від обсягу компетенції суб'єкта владних повноважень, який його ухвалив. Так, накази міністерств та нормативно-правові акти інших центральних органів виконавчої влади, зазвичай, поширюються на всю територію держави. У той же час, підзаконні акти місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування поширюються тільки на територію в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Незважаючи на те, що в нормативному правовому регулюванні суспільних відносин головне й визначальне місце займає закон, підзаконні акти теж мають важливе значення у житті суспільства, відіграючи допоміжну і деталізуючу роль.

Відмітимо, що підзаконні нормативні акти організовують дію законів, вносять в систему правового регулювання нові деталі, посилюють соціальну функцію права, роблять більш зрозумілим юридичний статус суб'єктів права. Ця форма встановлення правових норм завдяки безпосередньому контакту з їх адресатами має значний потенціал щодо належної організації функціонування суспільних відносин, уможливорює збалансовану реалізацію різних соціальних інтересів [3, с. 378].

Список використаних джерел

1. Горбунова Л. М. Підзаконні нормативно-правові акти: організаційно-правові питання забезпечення законності. - Київ, 2005.

2. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. - 1996. - № 30. - 141 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія держави і права /4-те видання. Підручник. - К.: Алерта, 2013. - 524 с.